

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 3. 2020
COM(2020) 37 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2020) 37 final of 29.1.2020.

Concerns the Slovak language version.

The term "Green Deal" and numerous mistranslations and spelling mistakes were corrected throughout the act.

The text shall read as follows:

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Pracovný program Komisie na rok 2020

Ambičíznejšia Únia

1. Ambičíznejšia Únia

Obyvatelia Európy nechali zaznieť svoj hlas v minuloročných voľbách do Európskeho parlamentu, na ktorých sa zúčastnili v rekordnom množstve. Zadali európskym inštitúciám a lídrom jasné úlohy: **odvážne a rezolútne riešiť výzvy našej generácie**. Očakávajú od Únie, že bude prínosom tam, kde na tom najviac záleží. Európska komisia je odhodlaná reagovať na toto zadanie. Budovať ambičíznejšiu Úniu.

V priebehu nasledujúceho roka a budúceho desaťročia má naša Únia jedinečnú príležitosť viest' transformáciu na **spravodlivú, klimaticky neutrálnu, digitálnu Európu**. Táto dvojité transformácia – ekologická a digitálna – bude mať vplyv na nás všetkých: každú krajinu, každý región, každú osobu. Jej účinky pocíti každá časť našej spoločnosti a hospodárstva. Aby však bola úspešná, musí byť spravodlivá a inkluzívna pre všetkých. Európska únia dokáže plne využiť príležitosti vyplývajúce z tejto dvojitej transformácie len vtedy, ak využijeme všetky naše silné stránky a našu rozmanitosť. Preto nikdy nesmieme poľoviť v boji za rovnosť, za naše hodnoty a za zásady právneho štátu.

Práve to je hnacou silou prvého ročného pracovného programu tejto Komisie. Stanovujú sa v ňom najdôležitejšie iniciatívy, ktoré Komisia plánuje prijať vo svojom prvom roku – vrátane záväzkov na prvých 100 dní pôsobenia. Zameriava sa na **šest hlavných cieľov stanovených v politických usmerneniach predsedníčky von der Leyenovej**. Zohľadňujú sa v ňom aj hlavné priority Európskeho parlamentu a strategického programu Európskej rady na roky 2019 – 2024.

Máme široký priestor na optimizmus a hrdosť. Po rokoch krízového riadenia **sa Európa môže opäť tešiť na budúcnosť**. Tento pracovný program vytyčuje cestu vpred a umožňuje nám nájsť riešenia problémov, ktoré nás v minulosti rozdeľovali.

Svoju prácu začíname v čoraz nestabilnejšom kontexte. Dnešný globálny poriadok formujú potlačované napätie, ekonomická neistota, prudký nárast konfliktov a geopolitické tektonické pohyby. Neistá povaha sveta okolo nás nie je príznačná len pre iné časti sveta, ale aj pre nás vlastný kontinent. Viac než kedykoľvek predtým je zjavné, že naliehavo potrebujeme silnú a zjednotenú Európsku úniu, ktorá využíva všetky svoje diplomatické, hospodárske a politické prostriedky. To sa odráža v pracovnom programe tejto **geopolitickej Komisie**. Všetky plánované akcie a iniciatívy budú výrazne zamerané na vonkajšiu činnosť.

Ak má Európa splniť vysoké očakávania občanov, ako aj ciele, ktoré sme si vytýčili, budeme na to potrebovať primerané zdroje. Únia potrebuje nový **dlhodobý rozpočet**, ktorý bude pružný a prispôsobený našim prioritám a výzvam. Komisia už predložila návrhy, ktoré sú dobrým základom pre dosiahnutie takého rozpočtu a ktoré v prípade potreby upravíme, aby nám pomohli splniť naše ciele. Komisia je pripravená podporiť Európsky parlament a Radu, aby sme od 1. januára 2021 mali dlhodobý, vyvážený a ambiciozny dlhodobý rozpočet. Vďaka tomu budú naše investičné a výdavkové programy fungovať od prvého dňa.

Budeme čeliť aj bezprecedentným výzvam. Budeme musieť rokovať o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom, krajinou, ktorá zostane partnerom, spojencom a priateľom, aj keď bude mimo Únie. Sme pripravení uzavrieť so Spojeným kráľovstvom partnerstvo, ktoré pokryje oveľa viac ako obchod a z hľadiska rozsahu nebude mať obdobu. Veľkosť tejto úlohy by sme nemali podceňovať. Rovnako ako v priebehu rokovaní o dohode o vystúpení Komisia zabezpečí počas celého rokovacieho procesu maximálnu úroveň transparentnosti vo vzťahu k ostatným inštitúciám EÚ, členským štátom a verejnosti.

V úsilí o naplnenie nášho ambiciozneho programu bude našim kompasom Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj prijatá Organizačiou Spojených národov. V tomto duchu sa **pri tvorbe našich politík budeme držať cieľov trvalo udržateľného rozvoja stanovených OSN**. Tie budú usmerňovať našu prácu vo všetkých oblastiach vnútornej aj vonkajšej činnosti a potvrdia nás záväzok zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj doma i v zahraničí. V rámci toho upravíme zameranie európskeho semestra zahrnutím cieľov trvalo udržateľného rozvoja a predložíme našu predstavu o tom, ako pristupovať k ich celkovému riadeniu a plneniu.

Na uvedení opatrení stanovených v tomto pracovnom programe do života budú tímovo spolupracovať európske inštitúcie. Ako sa uvádzajú v politických usmerneniach, táto Komisia je pevne odhodlaná nadviazať osobitné vzťahy s Európskym parlamentom a v rámci toho podporuje **právo legislatívnej iniciatívy Parlamentu**.

A napokon, tento pracovný program vychádza z nevyhnutného a čoraz dôležitejšieho používania **strategického výhľadu**. Dôvodom je potreba lepšie chápať dlhodobé trendy a veľké zmeny, ktoré formujú nás život a budúcnosť našej práce, menia zloženie našich hospodárstiev, životného prostredia a spoločnosti a vplyvajú na globálne mocenské štruktúry a našu strategickú autonómiu.

Vďaka lepšiemu pochopeniu a predvídaniu toho, čo sa vynára na horizonte, môžeme navrhovať a vykonávať politiky, ktoré pomôžu Európe udržať si náskok. Napríklad sa musíme pripraviť na vplyv, aký bude mať dlhšia stredná dĺžka života a globálny populačný rast na dostupnosť prírodných zdrojov alebo na migračné toky, dôchodky a zdravotnú starostlivosť. Zároveň sa musíme zamierať na demografický pokles, ktorý sa týka veľkej časti EÚ, vrátane vyludňovania vidieka.

Existuje mnoho ďalších názorných príkladov, ktoré ukazujú, aké dôležité je, aby sme získali čo najlepšie poznatky o nových rizikách a príležitostiach, ako aj o ich príčinách a vzájomných závislostiach. Strategický výhľad nám pomôže **zaujať pragmatickejší dlhodobý prístup** k zabezpečeniu nášho globálneho vedúceho postavenia a usmerňovaniu našich politík v nadchádzajúcich rokoch.

Ďalej v texte a v prílohách k tomuto pracovnému programu sú uvedené hlavné iniciatívy, ktoré ozrejmujú, čo chceme dosiahnuť. Nepredstavujú úplný ani konečný zoznam a v záujme prehľadnosti sú zoskupené do šiestich hlavných cieľov. Pozícia jednotlivých iniciatív nemení povinnosti stanovené v poverovacích listoch, ktoré predsedníčka von der Leyenová zaslala každému členovi kolégia. V priebehu roka sa vynoria ďalšie výzvy a príležitosti, pričom Komisia bude pripravená rýchlo konáť.

2. Plnenie šiestich hlavných cieľov

2.1. Európska zelená dohoda

Najnaliehavejšou výzvou, zodpovednosťou a príležitosťou pre Európu je zachovať zdravie našej planéty a ľudí. To je hlavná úloha našich čias. Zvyšovanie globálnej teploty, vycerpávanie prírodných zdrojov a pokračujúca strata biodiverzity spolu s čoraz početnejšími lesnými požiarmi, povodňami a inými prírodnými katastrofami ohrozujú našu bezpečnosť a prosperitu.

Odpoveďou na uvedenú situáciu je európska zelená dohoda. Tá bude poháňať naše úsilie o klimatickú neutralitu do roku 2050 a zároveň ho zameria na prispôsobenie sa zmene klímy. Napomôže ochranu a zachovanie biodiverzity, prírodného dedičstva a oceánov, ktoré veľkou mierou prispievajú k bohatstvu našej Únie. Dosiahne to tým, že naše hospodárstvo

a priemyselné odvetvia sa stanú vďaka nej inovatívnejšími, efektívnejšími vo využívaní zdrojov, obebovejšími a konkurencieschopnejšími. **Európska zelená dohoda je našou novou stratégiou rastu.** Pomôže vytvoriť pracovné miesta a zvýšiť globálnu konkurencieschopnosť Európy. Zásadný význam pri realizácii týchto cieľov bude mať naša nová priemyselná stratégia, ktorá umožní ekologickú aj digitálnu transformáciu.

Európska zelená dohoda poskytuje plán s politikami a opatreniami, ako dosiahnuť transformačnú zmenu, ktorú potrebujeme vo všetkých odvetviach. Mnohé z nich sa uskutočnia v prvom roku funkčného obdobia Komisie a tvoria hlavnú časť tohto pracovného programu.

Ústredným prvkom tohto programu je prvý **európsky právny predpis v oblasti klímy**, ktorý zaväzuje k cieľu dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu. Na základe komplexného posúdenia vplyvu a našej analýzy národných energetických a klimatických plánov Komisia navrhne nový **cieľ EÚ týkajúci sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030**. Podobne ako si Európska únia stanovuje vlastné ambiciozne ciele, bude pred tohtoročnou konferenciou Organizácie Spojených národov o zmene klímy v Glasgow aj nadalej viest' medzinárodné rokovania smerom k zvyšovaniu ambícii hlavných pôvodcov emisií.

V európskej zelenej dohode sa navrhujú opatrenia naprieč celým naším hospodárstvom. V tomto duchu Komisia predloží strategiu pre **inteligentnú integráciu odvetví a vlnu obnovy**. V úsilí o podporu udržateľného modrého hospodárstva Komisia navrhne aj nový prístup k využívaniu potenciálu Európy v oblasti **výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori**. Tým sa zabezpečí prístup občanov k cenovo dostupnej čistej energii a prispeje k bezpečnosti dodávok energie. Komisia navrhne aj zastrešujúcu **stratégiu pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu** s cieľom modernizovať a ekologizovať odvetvie dopravy.

Transformácia bude znamenať aj zmenu spôsobu, akým používame, vyrábame a spotrebúvame veci. **Nový akčný plán pre obehotvové hospodárstvo** pomôže transformovať nás systém výroby a spotreby tak, aby sa znížila jeho environmentálna a uhlíková stopa.

Európska zelená dohoda sa takisto zaoberá riešením znepokojujivých strát biodiverzity a zdravých ekosystémov, ktoré ohrozujú odolnosť našej prírody, naše životné podmienky a hospodárstvo. Na riešenie tohto problému Komisia predloží novú **stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030** s cieľom zabezpečiť, aby sme zachovali a chránilí prírodné prostredie, ktoré pre nás toľko znamená. Na základe stratégie „**z farmy na stôl**“ pre celý potravinový reťazec získajú naši poľnohospodári podporu, vďaka ktorej budú môcť Európanom poskytovať kvalitné, výživné, cenovo dostupné a bezpečné potraviny udržateľnejšími spôsobmi.

Ambiciozne ciele a nastupujúca hĺbková transformácia Európy musia byť riadne financované. Klíčovú úlohu pri investovaní tam, kde je to najviac potrebné, ako aj pri úsilií mobilizovať súkromné a verejné investície, ktoré Európa potrebuje, zohráva budúci dlhodobý rozpočet EÚ. Začiatkom tohto roka Komisia predložila **investičný plán pre udržateľnú Európu** s cieľom vyvolať v nasledujúcich desiatich rokoch udržateľné investície vo výške prinajmenej 1 bilióna EUR. Záruka InvestEU tento zámer podporí znižovaním rizík spojených so súkromnými finančnými prostriedkami. Aby sa udržateľné investície stali súčasťou celého nášho finančného systému, **obnovená stratégia udržateľného financovania** bude mať za cieľ presmerovať toky súkromného kapitálu do ekologických investícií. Rovnako dôležité bude, aby sa v súkromných podnikoch presadila kultúra udržateľnej správy a riadenia spoločnosti.

Transformácia na klimaticky neutrálny kontinent sa dosiahne len vtedy, ak bude spravodlivá a primeraná pre všetkých. Nikto nesmie zostať pozadu. Niektoré časti Európy a jej hospodárstva sa budú musieť podrobiť väčším zmenám než iné. Európska únia musí podporiť členské štáty cielenými investíciami potrebnými na uskutočnenie tejto transformácie. Začiatkom roka 2020 bol predložený návrh **Mechanizmu spravodlivej transformácie** a sprievodného **Fondu na spravodlivú transformáciu**, ktoré sú určené na podporu najviac postihnutých regiónov a odvetví. Pomôžu im modernizovať a diverzifikovať hospodárstva a zmierniť sociálne a hospodárske náklady transformácie.

Ochrana klímy a životného prostredia je kolektívou zodpovednosťou. Povinnosť konáť máme všetci a Európania preukázali, že naozaj chcú prispieť k zmene. Všetko toto úsilie prepojí **Európsky klimatický pakt**, do ktorého sa zapoja regióny, miestne spoločenstvá, občianska spoločnosť, školy, priemysel a jednotlivci.

2.2. *Európa pripravená na digitálny vek*

Digitálna transformácia má už teraz významný vplyv na každý aspekt nášho súkromného a pracovného života. Otvára nové príležitosti na nadvádzanie kontaktov, komunikáciu, riešenie spoločenských problémov a podnikanie. Európska únia má všetky predpoklady na to, aby z tejto transformácie čo najviac vytiažila a stala sa všeobecným digitálnym lídrom. Ako prvá musí začať využívať budúce technológie s najväčším potenciálom a zároveň zabezpečiť, aby k nim Európa pristupovala ľudsky, eticky a hodnotovo.

Nová **európska stratégia v oblasti údajov** nám umožní čo najlepšie využiť nesmiernu hodnotu iných ako osobných údajov ako čoraz rozsiahlejšieho a lepšie opäťovne využiteľného aktíva v digitálnom hospodárstve. Komisia takisto predloží **bielu knihu o umelej inteligencii** na podporu jej rozvoja a šírenia v plnej úcte k európskym hodnotám a základným právam. Čo najlepšie využitie umelej inteligencie nám pomôže nájsť nové riešenia starých problémov a skráti čas potrebný na vykonávanie širokej škály úloh. Musíme však vytvoriť ekosystém založený na dôvere, aby sme zaistili, že sa bude využívať v jasne vymedzených etických hraniciach.

Nový **akt o digitálnych službách** posilní jednotný trh v oblasti digitálnych služieb a pomôže poskytnúť menším podnikom potrebnú právnu zrozumiteľnosť a rovnaké podmienky. Stredobodom nášho úsilia bude ochrana občanov a ich práv, ako aj slobody prejavu.

Digitalizácia a kybernetická bezpečnosť sú dve strany tej istej mince. S cieľom ešte väčšmi posilniť celkovú úroveň kybernetickej bezpečnosti v Únii Komisia **preskúma smernicu o sieťovej a informačnej bezpečnosti**. Komisia takisto predloží iniciatívy na zvýšenie odolnosti digitálnych financií proti kybernetickým útokom vrátane **návrhu predpisu o kryptokačkách**.

Upevnenie vedúceho postavenia a strategicj autonómie Európy v digitálnej oblasti si bude vyžadovať posilnenie našej priemyselnej a inovačnej kapacity. Komisia na tento účel navrhne komplexnú **novú priemyselnú stratégiu pre Európu**, ktorá bude podporovať ekologickú a digitálnu transformáciu a spravodlivú hospodársku súťaž. Doplní ju osobitná **stratégia pre MSP**, ktorá malým a stredným podnikom uľahčí podnikanie, rozširovanie a expanziu. Osobitná pozornosť sa bude venovať sektoru médií a audiovizuálnemu sektoru.

Zásadný význam pre to, aby Európa bola pripravená na digitálny vek, bude mať zlepšenie fungovania trhov pre spotrebiteľov, podniky a spoločnosť. Výhody nášho jedinečného jednotného trhu môžeme využívať len vtedy, ak sa budú v praxi dodržiavať jeho pravidlá. Komisia preto pripraví **správu o prekážkach jednotného trhu** a s cieľom zlepšiť

implementáciu a presadzovanie navrhne **akčný plán pre presadzovanie jednotného trhu**. Musíme takisto zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a rovnaké podmienky na globálnom trhu. **Biela kniha o nástroji pre zahraničné subvencie** sa bude zaoberať tým, akými novými nástrojmi možno riešiť rušivé účinky zahraničných subvencií na jednotnom trhu. To pomôže pripraviť pôdu pre legislatívny návrh v roku 2021.

Poskytovanie služieb cez online platformy prinieslo pracujúcim nové príležitosti, napríklad flexibilitu pracovného času. V mnohých otázkach týkajúcich sa práce pre platformy však prevláda čoraz väčšia neistota. Patrí sem postavenie zamestnanca, pracovné podmienky, prístup k sociálnej ochrane, ako aj prístup k zastúpeniu a kolektívному vyjednávaniu. V budúcom roku preto Komisia navrhne spôsoby, ako **zlepšiť pracovné podmienky pre pracovníkov platforiem**.

Investície do digitálnych zručností budú mať zásadný význam pre riešenie prehľbjujúceho sa nedostatku požadovaných zručností a meniacich sa pracovných režimov, ako aj pre to, aby Európa opäť dokázala na špičkovej úrovni zvládať a osvojovať si kľúčové technológie. To bude spolu so zlepšením digitálnej gramotnosti jedným z impulzov pre **aktualizovaný akčný plán digitálneho vzdelávania**. Oznámenie o **budúcnosti výskumu a inovácií a o Európskom výskumnom priestore** sa zameria na lepšie spájanie zdrojov, ako aj prehľbenie našej výskumnej, inovačnej a znalostnej kapacity.

2.3. *Hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí*

Európske hospodárstvo v súčasnosti rastie už siedmy rok po sebe a tento trend by mal pokračovať aj tento a nasledujúci rok. Zamestnanosť je rekordne vysoká a nezamestnanosť na najnižšej zaznamenannej úrovni od prelomu storočia. V niektorých členských štátach však zostáva miera nezamestnanosti a chudoby privysoká. Nerovnosti pretrvávajú a regionálne rozdiely v krajinách sa prehĺbili. Kedže na obzore sa objavili mraky, najmä v súvislosti s celosvetovým spomalením hospodárskeho rastu, stoja pred nami významné výzvy.

Európa má jedinečné sociálne trhové hospodárstvo, ktoré nám umožňuje spájať sociálnu spravodlivosť, udržateľnosť a hospodársky rast. To pomáha rozvíjať našu konkurencieschopnú udržateľnosť. Vzhľadom na našu dvojitú transformáciu bude prepojenie sociálnej oblasti a trhu dôležitejšie než kedykoľvek predtým. Komisia svojím oznámením o **silnej sociálnej Európe pre spravodlivé transformácie** začala proces dialógu a konzultácií s cieľom pripraviť pôdu pre akčný plán na vykonávanie **Európskeho piliera sociálnych práv**.

Komisia zároveň po porade so sociálnymi partnermi a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami predloží právny nástroj zameraný na **spravodlivé minimálne mzdy pre pracovníkov v EÚ**. Tento nástroj bude rešpektovať tradície a kolektívne vyjednávanie v jednotlivých štátach. Cieľom návrhu **európskeho systému zaistenia v nezamestnanosti** bude podporiť zamestnaných a chrániť tých, ktorí prišli o prácu v dôsledku vonkajších otriasov, najmä podporou ich rekvalifikácie.

Nová **európska záruka pre deti**, ktorá sa má predložiť na budúci rok, bude dôležitým nástrojom na boj proti chudobe a zabezpečenie prístupu detí k základným službám. S cieľom pomôcť mladým ľuďom, aby získali potrebné vzdelanie, odbornú prípravu a pracovné príležitosti, Komisia **posilní záruku pre mladých ľudí**.

Od nedávnej finančnej krízy sme zaznamenali jednoznačný pokrok, pokiaľ ide o posilnenie jednotného menového priestoru a zvýšenie odolnosti európskej hospodárskej a menovej únie. Niektoré dôležité kroky však ešte treba podniknúť. Komisia **preskúma rámc správy**

hospodárskych záležitostí a poskytne prehľad o tom, ako v posledných rokoch fungovali fiškálne pravidlá. Týmto preskúmaním sa začne rozsiahla konzultácia s členskými štátmi a ďalšími zainteresovanými stranami s cieľom preskúmať spôsoby zlepšenia rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ.

Komisia bude nadálej monitorovať vykonávanie politických záväzkov Bulharska a Chorvátska priatých s cieľom pripojiť sa k mechanizmu výmenných kurzov, čo predstavuje rozhodujúci krok smerom k prijatiu eura.

Cieľom **akčného plánu pre úniu kapitálových trhov** bude lepšie integrovať národné kapitálové trhy a zabezpečiť rovnaký prístup k investíciam a možnostiam financovania pre občanov a podniky v celej EÚ vrátane iniciatív na posilnenie ochrany investícií v rámci EÚ. Táto práca spolu s dobudovaním bankovej únie bude po odchode Spojeného kráľovstva dôležitejšia než kedykoľvek predtým a zásadne posilniť medzinárodnú úlohu eura.

S cieľom zabezpečiť integritu európskeho finančného systému a znížiť riziká nestability sa bude nový **akčný plán na boj proti praniu špinavých peňazí** usilovať o zlepšenie systému dohľadu a presadzovania pravidiel.

Technologické zmeny a globalizácia umožnili nové obchodné modely. Tým sa vytvárajú príležitosti, znamená to však aj, že medzinárodný rámec dane z príjmov právnických osôb musí udržať tempo s uvedenými zmenami. Komisia predloží oznámenie o **zdaňovaní podnikov v 21. storočí**, pričom sa zameria na aspekty zdaňovania relevantné pre jednotný trh. Toto oznámenie bude doplnené **akčným plánom na boj proti daňovým podvodom** a na zjednodušenie zdaňovania.

Komisia prijme **akčný plán pre colnú úniu**, ktorý sa zameria na tri piliere: zabezpečenie ochrany hraníc, presadzovanie dodržiavania pravidiel a zlepšenie riadenia colnej únie. Komisia takisto prijme **legislatívny návrh o centrálnom elektronickom priečinku pre colnú správu** s cieľom posilniť ochranu hraníc a zjednodušiť administratívne postupy pre spoločnosti.

2.4. Silnejšia Európa vo svete

Zásadný význam pre udržanie mieru a stability má od konca druhej svetovej vojny multilaterálny systém založený na pravidlách. Napriek tomu, že tento systém čeli v posledných rokoch bezprecedentným výzvam, Európa bude vždy odhadlaná **presadzovať, aktualizovať a modernizovať globálny poriadok založený na pravidlách** tak, aby bol vhodný pre dnešný svet. Z hľadiska zmýšľania a činov sa Európa zároveň musí stať geopolitickejšou, jednotnejšou a efektívnejšou. Musí vkladať viac energie do aliancií a koalícií, aby mohla presadzovať svoje hodnoty, podporovať a chrániť svoje záujmy prostredníctvom otvoreného a spravodlivého obchodu, ako aj posilňovať prepojenia medzi svojimi vnútornými a vonkajšími politikami.

Európska diplomacia bude nadálej zohrávať zásadnú úlohu na všetkých kontinentoch a pomôže nám spolupracovať s partnermi na bilaterálnej aj multilaterálnej úrovni. Komisia bude plnohodnotne zohrávať svoju úlohu v tejto oblasti, a to aj prostredníctvom rokovania o dohodách v rámci jej právomocí a mandátov.

Silnejšia Európa vo svete znamená úzku spoluprácu so susedmi a partnermi. V tomto duchu Komisia a vysoký predstaviteľ pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku vypracujú novú komplexnú **stratégiu pre Afriku** s cieľom posilniť hospodárske vzťahy, vytvoriť pracovné miesta na oboch kontinentoch a prehľbiť naše partnerstvo vo všetkých oblastiach.

Komisia sa zároveň bude usilovať o dokončenie rokovaní o novej dohode o partnerstve medzi EÚ a krajinami **Afriky, Karibiku a Tichomoria**, ktorá má nahradiť Dohodu z Cotonou v platnosti do konca februára 2020.

Európska únia sa okrem toho zaväzuje prehľbovať svoje **partnerstvo so západným Balkánom** – regiónom, s ktorým má tak veľa spoločného. Dôveryhodná perspektíva pristúpenia pre tento región má pre Úniu i samotný región mimoriadny strategický význam. To Komisia opäťovne potvrdí vo svojom príspevku na samite EÚ – západný Balkán, ktorý sa uskutoční v Záhrebe v máji 2020. Komisia bude naďalej presadzovať otvorenie prístupových rokovaní so Severným Macedónskom a Albánskom. Zároveň sa bude snažiť udržať dynamiku tým, že navrhne spôsoby na **posilnenie prístupového procesu** vrátane metodiky rozširovania a posilneného investičného rámca.

Európa vybudovala pevné partnerstvo so svojimi východnými susedmi, čím sa vytvára spoločný priestor demokracie, vzájomnej prosperity, stability a posilenej spolupráce. S cieľom udržať a ďalej posilniť dynamiku tohto dôležitého vzťahu predložíme návrh na nové **Východné partnerstvo po roku 2020**, v ktorom sa premietne nový súbor dlhodobých politických cieľov.

Európska únia je presvedčená, že slobodný, spravodlivý a otvorený obchod môže fungovať len so silnou a účinnou Svetovou obchodnou organizáciou (WTO). Komisia má v úmysle viest' medzinárodné úsilie v tejto oblasti a spolupracovať s partnermi s cieľom reformovať WTO. Budeme dôraznejšie žiadať, aby sa uplatňovali pravidlá, ktoré sú spravodlivé, účinné a vynútiteľné a ktoré vytvárajú rovnaké podmienky pre všetkých obchodných partnerov. Komisia má preto v úmysle začať v nadväznosti na ďalšiu Konferenciu ministrov WTO v júni 2020 **rozsiahlu iniciatívu v oblasti reformy WTO s cieľom dosiahnuť komplexnú dohodu**.

Globálny poriadok založený na pravidlach budeme podporovať aj prostredníctvom oznámenia o **posilnení hospodárskej a finančnej suverenity Európy**. Bude vychádzať zo silnejšej medzinárodnej úlohy eura. Takisto sa ním pripraví pôda pre to, aby sa na budúci rok zaviedol posilnený mechanizmus sankcií s cieľom zabezpečiť, aby Európa bola odolnejšia voči extrateritoriálnym sankciám uloženým zo strany tretích krajín a aby sa riadne presadzovali sankcie uložené zo strany EÚ.

Komisia bude úzko spolupracovať s Radou na **akčnom pláne pre ľudské práva a demokraciu**, ktorý sa zameria na vedúcu úlohu EÚ pri nastavovaní noriem v oblasti ľudských práv a posilňovaní medzinárodného humanitárneho práva. Komisia takisto predloží **akčný plán pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien vo vonkajších vzťahoch**.

2.5. Podpora európskeho spôsobu života

Európsky spôsob života vychádza z našich hodnôt solidarity, rovnosti a spravodlivosti. Ide o pocit bezpečia, istoty a pokoja v duši, o podporu najzraniteľnejších spoluobčanov v našej spoločnosti a presadzovanie začlenenia. Ide o nájdenie spoločných riešení tých istých výziev, vybavenie ľudí potrebnými zručnosťami a investovanie do ich zdravia a blahobytu. Ide o budovanie silnejších, súdržnejších a odolnejších európskych spoločností.

Európska únia zohráva dôležitú úlohu, pokiaľ ide o pomoc Európanom pri starostlivosti o ich zdravie. Chceme, aby Európa prevzala vedenie v boji proti rakovine. Komisia predloží **európsky plán na boj proti rakovine** s cieľom podporiť členské štáty v ich úsilí o zlepšenie prevencie rakoviny a súvisiacej starostlivosti. Komisia zároveň začne plniť **farmaceutickú stratégiu pre Európu**, aby aj naďalej zaistovala kvalitu a bezpečnosť liekov a upevňovala

globálnu konkurencieschopnosť tohto odvetvia. Európa by mala takisto zabezpečiť prístup k inováciám pre všetkých pacientov a odolať tlakom na zvyšovanie cien liekov.

Súčasťou európskeho spôsobu života je podpora zručností, vzdelávania a začleňovania. Poskytujú sa tým ľuďom nástroje a poznatky, aby mohli prosperovať a plne sa zapojiť do spomínamej dvojitej transformácie. Komisia je pevne odhadlaná zabezpečiť, aby sa **do roku 2025 stal skutočnosťou európsky vzdelávací priestor**. To si vyžaduje celoživotný prístup – od ranného detstva až po dospelosť. Komisia predloží nový **program v oblasti zručností pre Európu** s cieľom pomôcť identifikovať a zaplniť medzery v zručnostiach, ako aj podporiť získavanie nových zručností. Takisto predloží nový **akčný plán pre integráciu a začlenenie** s cieľom zabezpečiť, aby naše spoločnosti chránili najzraniteľnejších spoluobčanov.

Pocit istoty a pokoja v duši je jednou z najzákladnejších a najdôležitejších priorít Európanov. Nič nemôže byť pre nás spôsob života dôležitejšie ako ochrana našich detí. V tomto duchu Komisia stanoví stratégiu EÚ na účinnejší **boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí**.

V posledných rokoch sa vynorili nové, čoraz zložitejšie cezhraničné a medziodvetvové bezpečnostné hrozby, ktoré zdôraznili potrebu užšej spolupráce v oblasti bezpečnosti na všetkých úrovniach. Komisia predloží **novú stratégiu EÚ pre bezpečnostnú úniu** s cieľom stanoviť oblasť, v ktorých Únia môže priniest pridanú hodnotu a podporiť členské štáty pri zaistovaní bezpečnosti – od boja proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti až po predchádzanie hybridným hrozbám a ich odhalovanie, kybernetickú bezpečnosť a zvyšovanie odolnosti našej kritickej infraštruktúry. Komisia takisto posilní mandát Europolu na zlepšenie operačnej policajnej spolupráce.

Európska únia od prijatia Európskej migračnej agendy v roku 2015 výrazne pokročila v oblasti riadenia migrácie a ochrany hraníc. S cieľom poskytnúť nový podnet a naštartovať potrebný nový začiatok Komisia predloží **nový pakt o migrácii a azyle**. Uplatňovať sa v ňom bude prístup zahŕňajúci všetky fázy migrácie, pričom sa bude vychádzať z toho, že vnútorné a vonkajšie aspekty migrácie sú neoddeliteľne prepojené. Zásadnou súčasťou tohto komplexného prístupu zostane reforma spoločnej európskej azylovej politiky. Komisia zavedie odolnejší, humánnejší a účinnejší migračný a azylový systém, ktorým sa zároveň posilní dôvera v schengenský priestor voľného pohybu.

2.6. Nový impulz pre európsku demokraciu

Zachovanie silnej a dynamickej demokracie v Európe je otázkou legitímnosti a dôvery. Demokracia je spolu so základnými právami a zásadami právneho štátu základnou hodnotou našej Únie. Európska demokracia však čelí viacerým výzvam, a to tak zvonka, ako aj zvnútra.

V reakcii na ne Komisia predloží **európsky akčný plán pre demokraciu** s cieľom pomôcť zlepšiť odolnosť našich demokracií a riešiť hrozby vonkajšieho zasahovania do volieb v Európe. Cieľom bude bojovať proti dezinformáciám a prispôsobiť sa meniacim sa hrozbám a manipuláciám, ako aj podporovať slobodné a nezávislé médiá.

Našu demokraciu pomôže ďalej posilniť diskusia na **Konferencii o budúcnosti Európy**, do ktorej sa zapoja občania, inštitúcie EÚ, ako aj politici na celoštátejnej, regionálnej a miestnej úrovni. Komisia predložila svoje predstavy o konferencii v januári, aby sa s Európskym parlamentom a Radou rýchlo dohodla na jej rozsahu, formáte a cieľoch.

Silnou stránkou našej demokracie je naše odhadlanie dodržiavať práva a zásady právneho štátu. Práca na ich ochrane sa nikdy nezastaví. Ako súčasť nového mechanizmu právneho štátu vydá Komisia svoju prvú **výročnú správu o právnom štáte**, ktorá sa bude vzťahovať na

všetky členské štáty. Prispeje to k posilneniu európskej kultúry právneho štátu v EÚ. Komisia predloží aj novú **stratégii vykonávania Charty základných práv** s dôrazom na zvyšovanie informovanosti na vnútrostátej úrovni.

Rovnosť je základnou hodnotou Európskej únie a hnacou silou hospodárskeho rastu a sociálneho blahobytu. Komisia predloží **stratégii rodovej rovnosti** na riešenie kľúčových výziev, ktorým ženy v súčasnosti čelia, a to vrátane **rodovo motivovaného násilia**, ekonomickej nezávislosti a prístupu na trh práce. Predloží návrhy, ako transparentnít' odmeňovanie.

Komisia tiež prijme opatrenia na podporu **rovnosti a lepšieho začlenenia Rómov**. Osobitná stratégia pomôže zabezpečiť **rovnosť LGBTI osôb v celej EÚ**. Osobitná pozornosť sa musí vždy venovať ochrane najzraniteľnejších spoluobčanov. Komisia predloží **stratégii EÚ v oblasti práv obetí**.

V rámci úsilia o lepšie pochopenie uvedených zmien a reagovanie na ne Komisia predloží **správu o vplyve demografických zmien**. Tá sa bude zameriavať na dosah novej demografickej reality, ktorá ovplyvňuje všetko od sociálnej a regionálnej politiky cez zdravotníctvo, financie a digitálnu pripojiteľnosť až po zručnosti a integráciu. Komisia navrhne aj **dlhodobú víziu** pre vidiecke oblasti a **zelenú knihu o starnutí**.

Komisia vo svojom novom **programe pre spotrebiteľov** zosúladí ochranu spotrebiteľa s dnešnou realitou, najmä pokial' ide o cezhraničné a elektronické transakcie. Umožní tak spotrebiteľom prijímať informované rozhodnutia a zohrávať aktívnu úlohu pri ekologickej a digitálnej transformácii.

3. Preskúmanie iniciatív navrhnutých predchádzajúcimi Komisiami, na ktorých sa Európsky parlament a Rada ešte nedohodli

S cieľom zabezpečiť, aby nás úsilie dovedlo k splneniu hlavných priorít, ktoré sme si v tomto funkčnom období stanovili, Komisia dôkladne preskúmala všetky návrhy, ktoré čakajú na prijatie Európskym parlamentom a Radou, a posúdila, či by sa mali zachovať, zmeniť alebo vziať späť¹. Komisia pri svojom posúdení overila, či sú nedoriešené návrhy v súlade s našimi hlavnými ambíciami, či sú stále vhodné na riešenie súčasných výziev, či ich možno úspešne realizovať a či majú primerané vyhliadky na to, aby boli v blízkej budúcnosti prijaté. Dôkladne sme zvážili aj názory Parlamentu a Rady.

Híbková analýza legislatívnych návrhov, ktoré ešte neboli s Parlamentom a Radou doriešené, viedla Komisiu k záveru, že 32 z nich by sa malo vziať späť.

Komisia je naďalej plne odhadlaná dosiahnuť hlavné ciele mnohých návrhov navrhnutých na späťvzatie. V týchto oblastiach však možno dosiahnuť pokrok, len ak sa na ne pozrieme s odstupom a zamyslíme sa, ako čo najefektívnejšie dosiahnuť ich ciele.

¹ V súlade s článkom 39 Rámcovej dohody o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou (Ú. v. EÚ L 304, 20.11.2010), v ktorej sa uvádzá, že „Komisia na začiatku funkčného obdobia novej Komisie pristúpi k revízii všetkých nedoriešených návrhov, aby ich politicky potvrdila alebo vzala späť, pričom primerane zohľadní názor vyjadrený Európskym parlamentom“. Ustanovenia o späťvzatí nedoriešených návrhov sú zahrnuté aj v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z roku 2016 (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016).

Všetky návrhy, ktoré Komisia zamýšľa vziať späť, sú uvedené v prílohe IV vrátane vysvetlenia dôvodov na späťvzatie.

Komisia sa pred späťvzatím poradí o navrhovanom zozname s Európskym parlamentom a Radou. Zo zostávajúcich nedoriešených iniciatív Komisia určila tie legislatívne iniciatívy, ktoré by mali získať prednosnú pozornosť v legislatívnom procese v roku 2020; sú uvedené v prílohe III.

4. Lepšia tvorba práva, tvorba politík, vykonávanie a presadzovanie práva EÚ

Komisia predložila ambiciozny program investovania do našich ľudí, planéty a hospodárstva v partnerstve s inými inštitúciami EÚ, členskými štátmi, regiónnymi a aktérmi občianskej spoločnosti. **Lepšia tvorba práva zostáva nadalej stredobodom našej tvorby politík.** Táto Komisia sa zaviazala navrhovať a vykonávať politiky, ktoré prinášajú hmatateľné výsledky v praxi a uľahčujú ľuďom a podnikom život. Všetky iniciatívy sa budú ako súčasť záväzku prijatého v európskej zelenej dohode riadiť **zeleným sľubom „nespôsobovať škodu“.**

V rámci nepretržitého úsilia o zlepšenie tvorby politiky Komisia pripraví prvú **správu o strategickom výhľade**. Stanovia sa v nej hlavné trendy a ich možné politické dôsledky. Zároveň pomôže vyvolať verejnú diskusiu o dlhodobých strategických otázkach a poskytne odporučania, ako splniť ciele, ktoré si Európa stanovila. Komisia predloží **oznámenie o lepšej tvorbe práva**. Komisia sa bude usilovať o posilnenie dôkazov získaných z hodnotení, začlenenie výhľadu do svojich regulačných nástrojov, uplatňovanie zásady „aktívnej“ subsidiarity a zefektívnenie konzultácií s občanmi.

Komisia vypracuje aj nový nástroj založený na **zásade „jeden za jeden“**, aby sa zabezpečilo, že každé novozavedené administratívne zaťaženie bude pre ľudí a podniky – najmä MSP – na úrovni EÚ vykompenzované ekvivalentným znížením administratívnych nákladov v tej istej oblasti politiky. Tento prístup nebude znižovať naše sociálne a ekologické normy, ani sa nebude uplatňovať čisto mechanicky. Jeho cieľom je zabezpečiť, aby právne predpisy EÚ boli prínosom pre konečných používateľov bez zbytočnej záťaže pre občanov a podniky, najmä MSP. Preto musíme pripravovať právne predpisy EÚ z hľadiska používateľov a dôsledne uplatňovať zásadu „digitálne služby ako štandard“.

Zjednodušenie a zníženie zaťaženia sa budú opierať o úzku spoluprácu so spoluzákonodarcami, členskými štátmi, regiónnymi a miestnymi orgánmi. Keďže Komisia chce splniť svoj záväzok, že dosiahne čo najväčšie prínosy pre podniky a ľudí, a zároveň sa vyhnúť zbytočnému zaťaženiu, vytvorí na tento účel **platformu pripravenosti na budúcnosť**. Táto platforma sprístupní odborné znalosti vnútroštátnych orgánov, regiónov, sociálnych partnerov, malých a veľkých podnikov, ako aj spotrebiteľov, zdravotníckych, environmentálnych a iných mimovládnych organizácií. Platforma sa bude zaoberať možnosťami, ako zjednodušiť, znížiť zaťaženie, digitalizovať a kontrolovať, či sú právne predpisy pripravené na budúcnosť.

Každý právny predpis môže slúžiť svojmu účelu len vtedy, ak sa vykonáva jednotne. Komisia preto bude nadalej **pozorne monitorovať transpozíciu a uplatňovanie existujúcich právnych predpisov**. Bude sa usilovať o dialóg s členskými štátmi s cieľom lepšie pochopiť problémy, nájst' riešenia a v konečnom dôsledku ušetriť čas a peniaze daňovníkov. V prípadoch, keď dialóg neprináša výsledky, **Komisia nebude váhať** a v prípade potreby **prijme rázne a účinné opatrenia**.

5. Záver

V tomto pracovnom programe a v prvom roku tohto funkčného obdobia sa stanoví vízia, smer a tempo pre nasledujúcich päť rokov. Prvých 100 dní zohrá rozhodujúcu úlohu programového vyhlásenia k Európanom, že Únia prijíma ambície a zadanie občanov z minuloročných volieb za svoje.

Každá z iniciatív uvedených v tomto pracovnom programe má v konečnom dôsledku slúžiť ľuďom v Európe. Cieľom je, aby sa im žilo jednoduchšie a zdravšie, aby boli spoločnosti spravodlivejšie, príležitosti rozmanitejšie a dostupnejšie a aby sa hospodárstva zmodernizovali a rozšírili svoje ciele. Uvedené iniciatívy takto poslúžia našej Únii len vtedy, ak budú členské štáty Európy a jej inštitúcie spolupracovať na tom, aby sa návrhy pretavili do právnych predpisov a následne do výsledkov v praxi. Komisia je odhodlaná a zaväzuje sa pracovať v partnerstve s Európskym parlamentom aj Radou, aby sa to všetko stalo skutočnosťou.

Pri vykonávaní tohto pracovného programu sa Komisia zameria aj na vysvetľovanie našej práce a zohľadňovanie názorov občanov – aj prostredníctvom Konferencie o budúcnosti Európy. Táto vzájomná komunikácia bude spolu s výhľadom významne vplývať na rozhodovanie o budúcich prioritách, politikách a pracovných programoch.

Ak využijeme všetky silné stránky Európy, posilníme väzby medzi občanmi a tými, čo im slúžia, a zabezpečíme spoluprácu medzi našimi inštitúciami, môžeme spoločne využiť príležitosti, ktoré nás čakajú v nasledujúcich piatich a viac rokoch. Ak chce Európa viest' svet, musí byť doma ambicioznejšia.